

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเตรียมงานก่อนวิจัย
2. การเลือกตัวอย่างประชากร
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บและรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การเตรียมงานก่อนวิจัย

ก่อนดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการ การจัดประสบการณ์ การเตรียมความพร้อม การเล่น เครื่องเล่นและสื่อการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยจากตำรา เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ
2. สังเกตเครื่องเล่นในโรงเรียนอนุบาลและจากร้านจำหน่าย เครื่องเล่นสำหรับเด็ก
3. ขอคำปรึกษาและข้อเสนอแนะจากผู้มีประสบการณ์ด้าน เครื่องเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย
4. รวบรวมข้อมูลทั้งหมดแล้วนำมากำหนดขอบเขตเพื่อสร้าง เครื่องมือในการวิจัย และนำไปใช้ต่อไป

การเลือกตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้วิธีการเลือกตามลำดับชั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเลือกเขต เขตที่ใช้ในการเลือกครั้งนี้เป็นเขตในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเขตที่มีโรงเรียนอนุบาลมากกว่า 10 โรงเรียนไป โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้ 8 เขต จากจำนวน 24 เขต ได้แก่ เขตดุสิต เขตพญาไท เขตยานนาวา เขตธนบุรี เขตบางกอกน้อย เขตพระโขนง เขตบางกะปิ และเขตบางเขน

2. การเลือกโรงเรียน ได้เลือกโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 และอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก ให้ได้โรงเรียนเขตละ 10 โรงเรียน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 80 โรงเรียน (รายชื่อโรงเรียนดูจากภาคผนวก)

3. การเลือกครู ได้เลือกครูซึ่งสอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 และอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ให้ได้ระดับชั้นละ 2 คน รวมเป็นโรงเรียนละ 4 คน เป็นจำนวนทั้งสิ้น 320 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ระดับชั้นที่สอน ประสบการณ์ทางการสอน ประสบการณ์ด้านการอบรมและหน่วยงานที่ให้การอบรม เป็นแบบเลือกตอบ โดยขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บ () จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ก. ความคิดเห็นของครูอนุบาลเกี่ยวกับเครื่องเล่นที่จำเป็นต่อการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ

1. ด้านร่างกาย จำนวน 23 ข้อ
2. ด้านสติปัญญา จำนวน 36 ข้อ
3. ด้านอารมณ์และสังคม จำนวน 31 ข้อ

แต่ละด้านมีรายชื่อเครื่องเล่นพร้อมภาพตัวอย่าง และเป็นมาตราส่วน
ประเมินค่า แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ จำเป็นมาก จำเป็นน้อยและไม่จำเป็น รวมทั้งสิ้น 90 ข้อ

ข. สภาพการมีและการใช้เครื่องเล่น แบ่งเป็น 3 ด้าน เช่นเดียวกับข้อ ก. คือ

1. ด้านร่างกาย จำนวน 23 ข้อ
2. ด้านสติปัญญา จำนวน 36 ข้อ
3. ด้านอารมณ์และสังคม จำนวน 31 ข้อ

แต่ละด้านมีรายชื่อเครื่องเล่นพร้อมภาพตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็น 3
หัวข้อ ได้แก่ มีและนำมาใช้ มีแต่ไม่นำมาใช้ และไม่มี เป็นแบบ เลือกตอบ

ค. สาเหตุที่โรงเรียนอนุบาลมีเครื่องเล่นแต่ไม่นำมาใช้

เป็นแบบปลายเปิด

ง. สาเหตุที่โรงเรียนอนุบาลไม่มีเครื่องเล่น เป็นแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับเครื่องเล่นในด้านอื่น ๆ ได้แก่

- ก. การพิจารณาเลือกเครื่องเล่นของครูอนุบาล จำนวน 7 ข้อ
- ข. การได้มาของเครื่องเล่นของครูอนุบาล จำนวน 8 ข้อ
- ค. ปัญหาของครูอนุบาลที่มีต่อเครื่องเล่น จำนวน 12 ข้อ

ในตอนที่ 3 นี้ เป็นแบบให้เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ทำตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทั้งหมดมากำหนดขอบเขตเพื่อสร้างเครื่องมือที่
ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด
2. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบแก้ไข เพื่อให้
ครอบคลุมในเนื้อหาและเกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
3. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ
4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูอนุบาลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตัวอย่างประชากร
จำนวน 10 คน จากโรงเรียนอนุบาลสุพรรณ โรงเรียนอนุบาลทิวังดีและโรงเรียนอนุบาล-
ศิริพรรณ จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

300
1

5. นำแบบสอบถามไปใช้กับตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นครูอนุบาลที่สอนชั้นอนุบาล
ปีที่ 1 และอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีการ
ศึกษา 2526 จำนวน 320 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยัง
โรงเรียนอนุบาล ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 80 โรงเรียน แล้วแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง
ประชากร ซึ่งเป็นครูอนุบาล จำนวน 320 คน ด้วยตนเอง โดยเริ่มส่งแบบสอบถามต้นเดือน
มิถุนายน 2526 และเก็บคืนได้ครบเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2526 ซึ่งผู้วิจัยไปรับแบบสอบถาม
คืนด้วยตนเองทุกโรงเรียน ในจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวน 320 ชุดนั้น เป็นแบบ
สอบถามที่ไม่สมบูรณ์ จำนวน 20 ชุด ซึ่งผู้วิจัยตัดทิ้งไป คงเหลือแบบสอบถามที่สมบูรณ์
จำนวน 300 ชุด คิดเป็นจำนวนร้อยละ 93.75 ที่ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ เสนอเป็น
ตารางและความเรียง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับ
 - ก. ความคิดเห็นของครูอนุบาลเกี่ยวกับเครื่องเล่นที่จำเป็นต่อการเตรียมความ
พร้อมของเด็กปฐมวัย ในด้านรายชื่อของเครื่องเล่นทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม
ในส่วนที่จำเป็นและไม่จำเป็น วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ส่วนที่จำเป็นมากและจำเป็นน้อย
วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation) ซึ่งได้กำหนดให้ผู้ตอบประเมินค่า และจัดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

รายชื่อเครื่องเล่น	จำเป็นมาก	จำเป็นน้อย
น้ำหนักคะแนน	2	1

ความหมายของคะแนน

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50	หมายความว่า	จำเป็นน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.00	หมายความว่า	จำเป็นมาก

ฉะนั้นหากเครื่องเล่นชนิดใดมีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51 ขึ้นไป ถือเป็นเครื่องเล่นที่จำเป็นมากต่อการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย

ข. สภาพการมีและการใช้เครื่องเล่น ในด้านรายชื่อของเครื่องเล่นทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

ค. สาเหตุที่โรงเรียนอนุบาลมีเครื่องเล่นแต่ไม่นำไปใช้ สรุปเป็นข้อ

ง. สาเหตุที่โรงเรียนอนุบาลไม่มีเครื่องเล่น สรุปเป็นข้อ

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาเลือกเครื่องเล่นของครูอนุบาล การได้มาของเครื่องเล่น และปัญหาของครูอนุบาลที่มีต่อเครื่องเล่น วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละจากสูตร

$$\frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2. ค่ามัชฌิมเลขคณิตจากสูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{x} = ค่ามัชฌิมเลขคณิต

f = จำนวนผู้ตอบแต่ละช่อง

x = ค่าที่นักคำตอบ

N = จำนวนคำตอบทั้งหมด

3. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S.D. = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N = จำนวนตัวอย่างประชากร

x = คะแนนดิบ

f = จำนวนผู้ตอบในแต่ละช่อง

(ประกอบ กรรณสูตร 2513 : 41, 51)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย